

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачєво
17-18 травня 2018 року**

ЛІБА О.М., ГРИГА О. М. Формування комунікативної компетентності на уроках математики в початкових класах	109
ЛІБА О.М., КОРПОШ І.І. Використання наочних посібників на уроках математики в початковій школі	111
ЛІБА О.М., ЯРЕМА А.М. Психолого-педагогічні особливості розвитку логічного мислення учнів на уроках математики	112
ЛІБА О.М., ЩЕРБАН Г. В. Технологія Daily 3 у системі підготовки вчителя початкової школи	114
ЛЮБКА Н. І., МОЧАН Т. М. Педагогічна майстерність як професійна якість вчителя	116
ЛЯХ В., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Формування природничих знань дієво-практичного характеру молодших школярів як педагогічна проблема	118
МАДУН Х.В. Зміст виховної роботи з національно-патріотичного виховання учнівської молоді в позаурочний час	120
МАЙБОРОДА І.Е., ГАЛЬОВИЧ І.І. Формування національної культури на уроках трудового навчання в процесі використання української народної іграшки	122
МАЙБОРОДА І.Е., КУЦАК Є. Сучасні підходи до організації навчально-виховної роботи з мистецьких дисциплін	124
МАЙБОРОДА І.Е., ТОВТ Я.Л. Художньо-творчий розвиток молодших школярів у процесі ліплення	126
МАКАРОВА Н.В. Проблема сценічного бар'єру у виконавській практиці	128
МАРИНА О.І. Проектна діяльність на уроках літератури в сучасному освітньому середовищі	131
МИКУЛІН Ю.М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Критерії і рівні сформованості готовності майбутніх учителів початкової школи до застосування ІКТ на уроках природознавства	133
МИКУЛІНА А. К., ТАНЧАК А. М. Специфіка навчання декоративного ліплення дітей дошкільного віку	135
МИКУЛІНА А. К., ТОРОНІ Х. В. Вплив книжкової графіки на розвиток особистості дошкільників	137
МІШКО М. В., ЛАЛАК Н. В. Організаційно-педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів початкової школи до використання інтерактивних технологій навчання	139
МОВЧАН К.М. Становлення книгознавства як навчальної дисципліни	141
МОЛНАР Т.І. Реформування вищої педагогічної освіти України в умовах євроінтеграції	143
МОРДОВАНЕЦЬ М.П., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Педагогічна творчість у професійній діяльності вчителя початкової школи	145
МОЧАН Т. М., КАЙС І. І. Педагогічні інновації як нововведення в навчально-виховному процесі	147
МОЧАН Т. М., КАЙС М. І. Особливості проведення позаурочних форм навчання в початковій школі	149
НИЧКАЛО С.А. Деякі аспекти мистецьких уподобань школярів: реальність і перспективи	151
ОСТРОВКА А. І., ФЕНЦИК О. М. Формування комунікативної компетентності у контексті розбудови Нової української школи	153
ТОВКАНЕЦЬ Г.В., ПАУК І.В. Естетичний потенціал екскурсій у початковій школі	155
ПЕРЕД Г.Ю. Соціально-педагогічні причини перевиховання учнів у сучасній загальноосвітній школі	157

**ВПЛИВ КНИЖКОВОЇ ГРАФІКИ НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ
ДОШКІЛЬНИКІВ**

Основне завдання виховання дошкільнят - гармонійний розвиток, особистості дитини, яке відбувається у процесі залучення дітей до багатства людської культури, досвіду, накопиченого попередніми поколіннями. Образотворче мистецтво - складова частина вирішення цього завдання, що відіграє важливу роль у становленні особистості дитини.

Найпоширенішим видом образотворчого мистецтва, що використовується в ДНЗ в роботі з дошкільниками є графіка, до якої належить книжкова графіка та її складова - ілюстрація.

Книжка - особливий світ, у якому художня ілюстрація та літературний текст функціонують у єдиному комплексі. Художня ілюстрація - найважливіший елемент книжки для дітей. Ілюстрація-малюнок, образно розкриває літературний текст, підпорядкований змісту і стилю літературного твору, одночасно прикрашає книжку, збагачуючи її декоративний лад [1].

З дитячою книгою малюк зустрічається вже в перші роки свого життя. Якщо враховувати психологічні особливості дошкільників, то дитяча книга завжди повинна бути проілюстрована.

Основним художнім засобом мистецтва ілюстрації для дітей є образне реалістичне розкриття ідей твору та явищ життя, сенсу всього, що оточує. Ілюстрація сприяє розвитку образності дитячого мислення. Вона формує у дітей любов до прекрасного, високі естетичні почуття, художній смак. Книжкова ілюстрація допомагає дитині зрозуміти світ, освоїти моральні цінності, естетичні ідеали, поглиблює сприйняття літературного твору [2].

В дослідженнях Р. І. Жуковського, Т. А. Кондратовича, І. О. Котової, Т.А. Репіної, Є. А. Фльоріної доведено, що книжкова графіка допомагає дітям глибше і повніше зрозуміти текст літературного твору, дає знання про навколишній світ [3].

Дослідження, проведені В. А. Езикеєвою і Т.А. Репіною, підтверджують, що художня ілюстрація має великий вплив на розуміння тексту дітьми протягом усього дошкільного віку. Цей вплив найбільше виявляється в молодшому дошкільному віці. Художник-ілюстратор приходить до дитини тоді, коли вона ще не вміє говорити і поряд з батьками та автором дитячої книги стає першим її вихователем і вчителем [1].

Є. О. Флерина писала, що ілюстрація, особливо для дітей молодшого віку, є надзвичайно важливим педагогічним матеріалом, більш переконливим і гострим, ніж слово, завдяки своїй реальній образності [3].

Образи, створені гарним художником-ілюстратором - це прекрасні зразки самобутньої творчості. Вдивляючись у них, дитина отримує справжню радість і задоволення від творчих відкриттів художника, від внутрішнього співзвуччя літературних і художніх образів, що дають простір уяві і власній творчості.

Разом з тим, ілюстрація має унікальні художніми достоїнствами самостійного виду образотворчого мистецтва, з усіх його видів є першим справжнім твором, що входять у життя дитини. Але дошкільник без допомоги дорослого не може долучитися до досвіду художньої діяльності, який накопичено в дитячих книгах. Тому важливою є роль дорослого, які зацікавлюють дітей до сприйняття ілюстрацій в книжках і викликають бажання самим створювати ілюстративні малюнки до літературних творів, пісень, казок.

Педагогічне керівництво, спрямоване на ознайомлення дітей не лише з змістом, але й художньо-виразними засобами книжкової графіки, значно підвищує рівень художнього сприйняття дітьми твору, сприяє появі інтересу й бажання розглядати ілюстрації, викликає емоційний відгук ними.

Для того, щоб правильно здійснювати педагогічну роботу по ознайомленню дітей з книжковою графікою як витвором мистецтва, педагогові слід мати уявлення про те, як ілюстрація впливає на розуміння дітьми художнього тексту книги і про особливості сприйняття дітьми різних вікових груп книжкової графіки [1].

Роль ілюстрації в розумінні тексту на ранніх етапах розвитку дитини є не тільки більш вагомим, а й якісно відмінним від того, що спостерігається у дітей більш старшого віку. Для маленької дитини малюнок виконує не допоміжну, чисто ілюстративну функцію, а грає роль основного матеріалу, за відсутності якого дитина часто не може зрозуміти художній твір. Слова тексту служать маленькій дитині вказівкою на дії та обставини, які вона повинна крок за кроком простежити зором, розглядаючи відповідну картинку. На цьому етапі розвитку малюнок представляє для дитини саму дійсність, яку не можна замінити словесним описом [2].

Розглядання ілюстрацій - непрямий метод дітей образотворчої діяльності, що дозволяє збагатити образотворчий досвід дітей новими графічними образами і всіма засобами зображення, допомагає подолати стереотипність в малюванні.

Отже, книжкова графіка - один із видів графіки, засоби виразності якої (лінія, форма, колір, композиція) доступні дітям дошкільного віку. Ілюстрація у книзі - це зустріч дітей із світом образотворчого мистецтва, яка володіє величезним впливом на формування почуттєвого сприйняття світу, розвиває у дитини естетичну сприйнятливність та естетичні почуття, формує художній смак, дає простір уяві і власному творчості дітей.

Література

1. Дехтерев Б. Пізнання світу і ілюстрація / Б. Дехтерев // Дитяча література. - 2002. - № 3. - С. 56-63.
2. Котова І. Про деякі особливості сприйняття ілюстрацій молодшими дошкільниками / І. Котова // Дошкільне вихованн. - 2003. - № 2. - С. 47-54.
3. Курочкіна М.О. Дітям про книжкову графіку / М.О. Курочкіна. - СПб. : ДИТИНСТВО-ПРЕС, - 2005. - 185 с.